

Đề cương học phần tổng quát
SỨC KHỎE MÔI TRƯỜNG

1. Thông tin tổng quát:

1.1. Thông tin về giảng viên

Giảng viên 1:

Họ và tên: **Đinh Thị Kim Hảo**

Chức danh, học hàm, học vị: GV, Thạc sĩ

Thời gian, nơi làm việc: Viện Công nghệ Hóa Sinh - Môi trường, Trường Đại học Vinh

Địa chỉ liên hệ: Viện Công nghệ Hóa Sinh - Môi trường, Trường Đại học Vinh

Điện thoại, email: 0919998815; haodhv20092@gmail.com

Các hướng nghiên cứu chính: Khoa học đất, khoa học môi trường.

Giảng viên 2:

Họ và tên: **Đào Thị Minh Châu**

Chức danh, học hàm, học vị: GVC, Tiến sĩ

Thời gian, nơi làm việc: Viện Công nghệ Hóa Sinh - Môi trường, Trường Đại học Vinh

Địa chỉ liên hệ: Viện Công nghệ Hóa Sinh - Môi trường, Trường Đại học Vinh

Điện thoại, email: chaudm@vinhuni.edu.vn, daochau27@gmail.com, 0918618358.

Các hướng nghiên cứu chính: Sinh thái môi trường, Kinh tế môi trường, Quản lý tài nguyên

Giảng viên 3:

Họ và tên: **Hồ Thị Phương**

Chức danh, học hàm, học vị: GV, Thạc sĩ

Thời gian, nơi làm việc: Viện Công nghệ Hóa Sinh - Môi trường, Trường Đại học Vinh

Địa chỉ liên hệ: Viện Công nghệ Hóa Sinh - Môi trường, Trường Đại học Vinh

Điện thoại, email:

Các hướng nghiên cứu chính: Quản lý môi trường.

1.2. Thông tin về học phần:

- Tên học phần (tiếng Việt): Sức khỏe môi trường (tiếng Anh): Environmental Health	
- Mã số học phần:	
- Thuộc khối kiến thức/kỹ năng: ☐ Kiến thức cơ bản ☐ Kiến thức chuyên ngành ☐ Học phần chuyên về kỹ năng chung ☒ Kiến thức cơ sở ngành ☐ Kiến thức khác ☐ Học phần đồ án tốt nghiệp	
- Số tín chỉ:	3
+ Số tiết lý thuyết:	35
+ Số tiết thảo luận	5
+ Số tiết thực hành:	0
+ Số tiết hoạt động nhóm:	10
+ Số tiết tự học:	90
- Học phần tiên quyết:	Không
- Học phần song hành:	

2. Mô tả học phần

Nội dung học phần Sức khỏe môi trường bao gồm những kiến thức cơ bản về môi trường và tác động của các yếu tố môi trường đến con người và các biện pháp giảm thiểu những tác động có hại từ môi trường đến sức khỏe con người. Học phần này gồm 3 tín chỉ, trong đó **tín chỉ 1** gồm các nội dung tìm hiểu về Môi trường sống của con người và các vấn đề môi trường đang xảy ra trên toàn cầu hiện nay; **Tín chỉ 2** gồm các nội dung về sự biến đổi của môi trường sống và tác động của chúng đến sức khỏe con người; **Tín chỉ 3** gồm các biện pháp hạn chế những tác động xấu của môi trường lên sức khỏe của con người.

Học phần trang bị cho người học những kiến thức và kỹ năng để có thể **vận dụng** chúng trong công tác bảo vệ sức khỏe của con người trước các tác động xấu từ môi trường, nâng cao ý thức cũng như trách nhiệm của người học đối với việc bảo vệ môi trường và bảo vệ sức khỏe người bệnh, cộng đồng trước các tác động xấu từ môi trường.

3. Mục tiêu học phần

Mục tiêu	Mô tả mục tiêu	CDR của CTĐT	TĐNL
G1	Diễn đạt được các khái niệm cơ bản về môi trường, khái niệm, thành phần và vai trò của môi trường đối với sự phát triển của con người.		2.0
G2	Liệt kê và hiểu được các vấn đề môi trường đang diễn ra trên toàn cầu; Phân tích được các vấn đề môi trường của Việt Nam và địa phương và ảnh hưởng của các vấn đề đó đến sức khỏe của con người.		2.0
G3	Nhận biết và mô tả được những biến đổi của môi trường sống, các yếu tố môi trường có khả năng tác động xấu đến sức khỏe của con người.		2.0
G4	Nhận biết và hiểu được các tác nhân gây ô nhiễm môi trường và sự xâm nhập, chuyển hóa trong cơ thể con người		2.0
G5	Hệ thống được và hiểu được các biện pháp mà con người đã xây dựng nhằm mục đích giảm thiểu hoặc hạn chế những tác động xấu của môi trường lên sức khỏe của con người		2.0
G6	Hình thành các ý tưởng nhằm bảo vệ môi trường sống của con người và ngăn ngừa/ khắc phục các tác động xấu của môi trường lên sức khỏe của con người.		2.5

4. Chuẩn đầu ra học phần

CDR	Mô tả CDR	Mức độ giảng dạy (I,T,U)

G1.1	Phát biểu được khái niệm và thành phần của môi trường	T
G1.2	Vận dụng kiến thức để nhận biết các yếu tố môi trường và thành phần của môi trường sống xung quanh.	T, U
G1.3	Mô tả được đặc điểm cơ bản của các thành phần của môi trường: Các yếu tố khí hậu, các yếu tố môi trường tự nhiên, các yếu tố môi trường xã hội,...	T
G1.4	Phân tích được vai trò của của môi trường đối với con người và sức khỏe của con người.	T, U
G2.1	Liệt kê và hiểu được các vấn đề môi trường đang diễn ra trên toàn cầu	T
G2.2	Giải thích được nguyên nhân và các hậu quả chính của các vấn đề môi trường toàn cầu.	T
G2.3	Nhận biết được các vấn đề môi trường của Việt Nam và một số vấn đề môi trường ở địa phương.	T
G2.4	Giải thích được nguyên nhân và các hậu quả chính của các vấn đề môi trường địa phương.	T
G2.5	Trình bày được những tác động cơ bản của các vấn đề môi trường lên con người và sức khỏe của con người.	T
G3.1	Nhận biết và liệt kê được các yếu tố môi trường trong môi trường sống của con người đang bị biến đổi.	T
G3.2	Hiểu và phân tích được các nguyên nhân làm biến đổi các yếu tố môi trường: Biến đổi khí hậu, ô nhiễm môi trường,...	T
G3.3	Nhận biết được hiện trạng biến đổi khí hậu và ô nhiễm môi trường ở nước ta, giải thích được nguyên nhân của chúng.	T
G3.4	Hiểu và giải thích được sự thay đổi của các yếu tố môi trường và tác động của chúng lên sức khỏe của con người	T
G3.5	Thu thập thông tin và thống kê nhằm đánh giá được tác động của ô nhiễm môi trường lên sức khỏe của con người thông qua tìm hiểu hiện trạng mắc bệnh ở người do ô nhiễm môi trường.	T, U
G4.1	Nhận biết và hiểu được các tác nhân gây ô nhiễm môi trường không khí và sự xâm nhập, chuyển hóa trong cơ thể con người	I, T
G4.2	Nhận biết và hiểu được các tác nhân gây ô nhiễm môi trường nước và sự xâm nhập, chuyển hóa trong cơ thể con người	I, T
G4.3	Nhận biết và hiểu được các tác nhân gây ô nhiễm chất thải rắn và sự xâm nhập, chuyển hóa trong cơ thể con người	I, T
G5.1	Biết và hiểu được các biện pháp về thể chế, chính sách nhằm quản lý môi trường và giảm thiểu các tác động xấu của ô nhiễm môi trường lên sức khỏe và sự phát triển con người.	T, U
G5.2	Biết và hiểu được các biện pháp về kỹ thuật, công nghệ nhằm giảm thiểu các tác động xấu của ô nhiễm môi trường lên sức khỏe và sự phát triển của con người.	T, U

G5.3	Biết và hiểu được các biện pháp kinh tế nhằm giảm thiểu các tác động xấu của ô nhiễm và suy thoái môi trường lên sức khỏe và sự phát triển của con người.	T, U
G5.4	Hiểu được các biện pháp quản lý an toàn môi trường trong lao động	T, U
G5.5	Hiểu được các biện pháp quản lý an toàn vệ sinh thực phẩm	T, U
G5.6	Nhận biết và hiểu được các biện pháp quản lý và kiểm soát các vecto truyền bệnh	I, T, U
G6.1	Hình thành các ý tưởng bảo vệ môi trường sống	T, U
G6.2	Hình thành các ý tưởng nâng cao chất lượng môi trường, tạo nên các môi trường sống có ảnh hưởng tích cực đến sức khỏe của con người.	T, U
G6.3	Hình thành các ý tưởng ngăn ngừa các tác động xấu từ môi trường lên sức khỏe của con người.	T, U
G6.4	Hình thành các ý tưởng kiểm soát các tác nhân gây hại cho sức khỏe của con người	T, U
G6.5	Hình thành các ý tưởng khắc phục môi trường sống bị ô nhiễm và suy thoái	T, U

5. Đánh giá học phần

Thành phần đánh giá	Bài đánh giá	CDR học phần	Tỷ lệ (%)
A1. Đánh giá quá trình			50%
<i>A1.1. Ý thức học tập</i>			10%
	A1.1.1. Chuyên cần lên lớp	G1.1 → G5.4	5%
	A1.1.2. Thái độ học tập trên lớp	G1.1 → G5.4	5%
<i>A1.2. Hồ sơ học phần</i>			20%
	A1.2.1. Bài tập thuyết trình theo nhóm	G1.5, G1.6	10%
	A1.2.2. Bài thu hoạch	G4.4, G4.7	10%
<i>A1.3. Đánh giá định kỳ</i>			20%
	A1.3.1. Kiểm tra giữa kỳ	G1.1 → G3.2	20%
A2. Đánh giá cuối kỳ			50%
<i>HP Lý thuyết</i>	A2.1.1. Kiểm tra kết thúc học phần	G1.1 → G5.4	50%

6. Nội dung giảng dạy

Lý thuyết:

Nội dung	CDR học phần	Bài đánh giá
TÍN CHỈ 1. ĐẠI CƯƠNG VỀ MÔI TRƯỜNG VÀ SỨC KHỎE MÔI TRƯỜNG		
<p>I. Giới thiệu về Môi trường</p> <p>1.1. Khái niệm 1.2. Thành phần 1.3. Các yếu tố môi trường và các yếu tố sinh thái 1.4. Chức năng của môi trường 1.5. Vai trò của môi trường đối với sự phát triển của con người 1.6. Vai trò của môi trường đối với sức khỏe con người</p> <p>II. Sức khỏe môi trường trong bối cảnh hiện nay</p> <p>2.1. Khái niệm và quan điểm về Sức khỏe môi trường. 2.2. Cơ sở sinh thái học của sức khỏe và bệnh tật 2.3. Công nghiệp hóa và những tác động lên sức khỏe con người 2.4. Bảo vệ sức khỏe trong bối cảnh ô nhiễm môi trường và BĐKH 2.5. Bảo vệ sức khỏe trong bối cảnh hội nhập và toàn cầu hóa</p> <p>III. Các vấn đề môi trường trên thế giới và ở Việt Nam</p> <p>4.1. Hiệu ứng nhà kính và Biến đổi khí hậu 4.2. Rừng – “lá phổi của Trái đất” – đang bị tàn phá 4.3. Suy giảm đa dạng sinh học 4.4. Tài nguyên nước đang bị cạn kiệt dần 4.5. Chất đốt hóa thạch cạn kiệt, tiêu thụ năng lượng gia tăng 4.6. Thoái hóa đất và vấn đề lương thực 4.7. Dân số và sự tiêu thụ của con người.</p> <p>V. Các vấn đề môi trường của Việt Nam</p> <p>5.1. Độ che phủ và chất lượng rừng giảm sút nghiêm trọng 5.2. Diện tích đất trồng trọt trên đầu người ngày càng giảm 5.3. Nguy cơ khan hiếm nước. 5.4. Suy giảm đa dạng sinh học 5.5. Khai thác bừa bãi và lãng phí khoáng sản. 5.6. Ô nhiễm môi trường ngày càng khó giải quyết 5.7. Hậu quả nặng nề của chiến tranh 5.8. Khai thác bất hợp lý tài nguyên ven biển. 5.9. Gia tăng dân số và chất lượng dân số. 5.10. Khả năng quản lý tài nguyên và môi trường hạn chế.</p>		

TÍN CHỈ 2. SỰ BIẾN ĐỔI MÔI TRƯỜNG & TÁC ĐỘNG LÊN SỨC KHỎE CỦA CON NGƯỜI		
I. Biến đổi khí hậu và những tác động lên sức khỏe của con người 1.1. Hiệu ứng nhà kính và những biến đổi thành phần không khí 1.2. Nguyên nhân và biểu hiện chính của biến đổi khí hậu 1.5. Tác động của biến đổi khí hậu lên các hệ sinh thái và môi trường sống của con người. 1.3. Tác động của biến đổi khí hậu lên sự phát triển và sức khỏe của con người		
II. Sức khỏe con người và môi trường không khí, tiếng ồn 2.1. Khái niệm 2.2. Các tác nhân gây ô nhiễm và nguồn gây ô nhiễm không khí 2.3. Nguyên nhân chính của ô nhiễm không khí 2.4. Các loại khí độc và sự xâm nhập vào cơ thể con người 2.5. Sự chuyển hoá và biến đổi các khí độc trong cơ thể con người 2.6. Một số bệnh liên quan đến ô nhiễm môi trường không khí		
III. Ô nhiễm môi trường nước và sức khỏe của con người 3.1. Khái niệm 3.2. Các tác nhân gây ô nhiễm và nguồn gây ô nhiễm nước 3.3. Nguyên nhân chính của ô nhiễm môi trường nước 3.4. Các chất độc trong nước và sự xâm nhập vào cơ thể con người 3.5. Sự chuyển hoá và biến đổi chất độc trong cơ thể con người 3.6. Một số bệnh liên quan đến ô nhiễm môi trường nước		
IV. Ô nhiễm chất thải rắn và sức khỏe của con người 4.1. Khái niệm 4.2. Nguồn phát sinh và phân loại chất thải rắn 4.3. Các tác nhân gây ô nhiễm môi trường từ chất thải rắn 4.4. Các chất độc từ chất thải rắn và sự xâm nhập vào cơ thể con người 4.5. Sự chuyển hoá và biến đổi chất độc trong cơ thể con người 4.6. Một số bệnh liên quan đến chất thải rắn		
V. 5.1. Khái niệm 5.2. Nguồn phát sinh 5.3. Phân loại chất thải nguy hại 5.4. Sự biến đổi của các chất thải nguy hại trong môi trường 5.5. Tác động của các chất thải nguy hại lên cơ thể con người 5.6. <u>Sức khoẻ và phóng xạ</u>		

TÍN CHỈ 3. CÁC BIỆN PHÁP HẠN CHẾ TÁC ĐỘNG XẤU CỦA MÔI TRƯỜNG ĐẾN SỨC KHỎE CON NGƯỜI		
I. Quản lý môi trường và các chính sách QLMT 1.1. Quan điểm và mục tiêu 1.2. Hệ thống quản lý nhà nước về môi trường 1.3. Luật và các chính sách bảo vệ môi trường 1.4. Các biện pháp kinh tế trong công tác bảo vệ môi trường 1.5. Tiêu chuẩn và quy chuẩn môi trường		
II. Các quy chuẩn và tiêu chuẩn môi trường 2.1. Khái niệm và mục tiêu 2.2. Giới thiệu các bộ quy chuẩn môi trường 2.3. Giới thiệu các tiêu chuẩn môi trường và tiêu chuẩn ISO 2.4. Các quy chuẩn môi trường trong việc bảo vệ sức khỏe con người 2.5. Các tiêu chuẩn môi trường trong việc bảo vệ sức khỏe con người		
III. Các hoạt động kiểm soát ô nhiễm và hạn chế tác động xấu từ các hoạt động phát triển KTXH lên môi trường 3.1. Khái niệm và mục tiêu 3.2. Thẩm định và đánh giá tác động môi trường 3.3. Kiểm soát ô nhiễm và quan trắc môi trường 3.4. Kiểm soát các vecto truyền bệnh 3.5. Trách nhiệm và sự tham gia của các bên trong hạn chế tác động xấu từ các hoạt động phát triển KTXH lên môi trường sống		
IV. An toàn môi trường 4.1. Khái niệm và mục tiêu 4.2. An toàn môi trường lao động 4.3. An toàn môi trường học tập 4.4. An toàn giao thông 4.5. An toàn các sản phẩm trên thị trường		
V. Phát triển bền vững và giáo dục môi trường 5.1. Khái niệm 5.2. Quan điểm và mục tiêu 5.3. Các mục tiêu thiên niên kỷ và vấn đề sức khỏe 5.4. Chiến lược phát triển bền vững của Việt Nam 5.5. Giáo dục bảo vệ môi trường 5.6. Truyền thông trong công tác bảo vệ môi trường và sức khỏe cộng đồng.		

7. Nguồn học liệu

Bài giảng

Tài liệu tham khảo:

- [1] Bộ y tế. *Sức khỏe môi trường*. Nhà xuất bản Y học, 2006, 248 tr.
- [2] Nguyễn Thị Hồng Nguyên và Trần Trúc Linh. *Giáo trình Sức khỏe môi trường*. Đại học Tây Đô, 2016, 112 tr.
- [3] Trịnh Thị Thanh. *Giáo trình Sức khỏe môi trường*. NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [4] *Environment and Health*, Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation and Nuclear Safety (BMU), Public Relations Division · 11055 Berlin, Germany.

8. Quy định của học phần

Sinh viên cần phải:

- Hoàn thành 01 bài tập thuyết trình trong Tín chỉ 1.
- Hoàn thành 01 báo cáo thu hoạch trong Tín chỉ 2.
- Hoàn thành 01 bài kiểm tra giữa kì
- Hoàn thành 01 bài kiểm tra cuối kì
- Tỷ lệ thời gian sinh viên phải có mặt trên lớp tối thiểu: 80%

9. Phụ trách học phần

- Bộ môn phụ trách: Bộ môn Công nghệ sinh học - Môi trường, Viện CN Hóa Sinh - Môi trường.
- Email: vinhnla@vinhuni.edu.vn

I. Giới thiệu Giáo trình Sức Khỏe Môi Trường

Giáo trình Sức Khỏe Môi Trường – Trịnh Thị Thanh nhằm cung cấp các kiến thức về một số vấn đề chung về sức khỏe môi trường, các hình thức tác động và một số yếu tố ảnh hưởng độc tính của chất độc tới cơ thể con người, ảnh hưởng của chất độc và môi trường đến sức khỏe con người, môi trường và điều kiện làm việc với sức khỏe người lao động.

Giáo trình Sức Khỏe Môi Trường – Trịnh Thị Thanh

II. MỤC LỤC

Chương 1. MỘT SỐ VẤN ĐỀ CHUNG VỀ SỨC KHOẺ MÔI TRƯỜNG

- 1.1. Một số khái niệm có liên quan đến sức khỏe môi trường
- 1.2. Một số nguồn chính tạo ra chất độc
- 1.3. Phân loại chất độc

Chương 2. CÁC HÌNH THỨC TÁC ĐỘNG VÀ MỘT SỐ YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG ĐỘC TÍNH CỦA CHẤT ĐỘC TỚI CƠ THỂ CON NGƯỜI

- 2.1. Đường xâm nhập chất độc vào cơ thể con người
- 2.2. Quá trình chuyển hoá chất độc trong cơ thể người
- 2.3. Sự biến đổi các chất độc trong cơ thể con người
- 2.4. Một số yếu tố chính gây ảnh hưởng tới độc tính của độc chất

Chương 3. ẢNH HƯỞNG CỦA ĐỘC CHẤT VÀ MÔI TRƯỜNG ĐẾN SỨC KHOẺ CON NGƯỜI

- 3.1. Ảnh hưởng của chất độc tới các bộ phận cơ thể con người
- 3.2. Ảnh hưởng Nồng độ và thời gian tác động của chất độc tới cơ thể con người
- 3.3. Ảnh hưởng phối hợp của chất độc tới cơ thể con người
- 3.4. Các loại ảnh hưởng độc hại tới cơ thể con người
- 3.5. Các hình thức thể hiện tính độc của độc chất đối với cơ thể con người
- 3.6. Ảnh hưởng của một số chất độc tới sức khỏe con người
- 3.7. Ảnh hưởng của môi trường tới sức khỏe con người

Chương 4. MÔI TRƯỜNG VÀ ĐIỀU KIỆN LÀM VIỆC VỚI SỨC KHOẺ NGƯỜI LAO ĐỘNG

- 4.1. Khái niệm chung về tác hại nghề nghiệp
- 4.2. Phân loại các tác hại nghề nghiệp
- 4.3. Các biện pháp quản lý tác hại nghề nghiệp trong lao động

Chương 5. MỘT SỐ VÍ DỤ CỤ THỂ VỀ BỆNH DO MÔI TRƯỜNG Ô NHIỄM VÀ ĐỘNG VẬT GÂY RA ĐỐI VỚI CƠ THỂ CON NGƯỜI VÀ CÁCH CỨU CHỮA KHI BỊ NGỘ ĐỘC

- 5.1. Bệnh do cơ thể người bị tác động bởi các yếu tố vật lý
- 5.2. Bệnh do cơ thể người bị ảnh hưởng môi trường không khí, nước ô nhiễm
- 5.3. Các bệnh do một số loài động làm lây truyền gây ra
- 5.4. Các bệnh lây truyền qua hệ tiêu hoá của động vật
- 5.5. Các bệnh đi kèm với thực phẩm
- 5.6. Sức khỏe và phóng xạ
- 5.7. Các cách bảo quản thực phẩm và đồ dùng
- 5.8. Nguyên tắc chung về xử lý nhiễm độc
- 5.9. Cách cứu chữa khi bị ngộ độc

<https://issuu.com/daykemquynhonofficial/docs/bgskmttxvdhdtd>